

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

۴

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل

گروه علوم انسانی

مصوب سیددوسو و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل

کمیته تخصصی:

گرایش:

کد رشته:

گروه: علوم انسانی

رشته: روابط بین الملل

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی در سیصدوسی و یکمین جلسه مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده ربه تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دزوس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر میدارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر رادارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) از تاریخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه کارشناسی ارشد روابط بین الملل - در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره رادایر و برنامه جدید راجرا نمایند.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل در سه فصل جهت اجراه وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

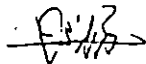
رأی صادره سیصدوسی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵
درخصوص برنامه آموزشی کارشناسی ارشد روابط بین الملل

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل که از
طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده برد با اکثریت آراء به
تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجراست.

رأی صادره سیصدوسی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵
درمورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل صحیح است و
بمورد اجرا گذاشته شود.

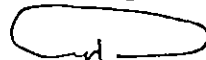
دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است.

دکتر علی شریعتمداری

رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ می شود.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

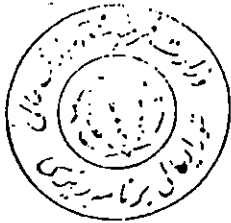
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بسمه تعالی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد

روابط بین المللی

مقدمه :

برنامه کارشناسی ارشد رشته روابط بین الملل که با همکاری اکثریت مدرسین این رشته و با در نظر گرفتن آئین نامه های ^{مجلس شورای اسلامی} و امکانات موجود دانشگاه ها تهیه گردیده است دارای مشخصاتی بشرح زیر میباشد :

۱- دروس این رشته بصورت اجباری عمومی و تخصصی ارائه میگردد .

۲- در این برنامه سعی شده است اولاً به کلیه دانشجویان دانش و آگاهی مشترک و در عین حال وسیعتری در مسائل مورد نظر داده شود . دروس اجباری با همین فکر تعیین گشته اند تا نیاز دروس اختیاری نیز از آنچنان ماهیتی برخوردارند که دانشجویان با انتخاب مجموعه دروس معین میتوانند در بخش مورد نظر تخصص بیابند . برای رسیدن به این مهم دروس اختیاری در چهار بخش طبقه بندی شده اند . هر دانشجویی میتواند واحد های اختیاری مورد نیاز خود را از میان دروس پیشنهادی یک بخش معین انتخاب نماید .

هدف :

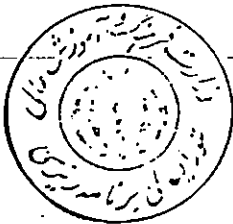
هدف از آموزش دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل بالا بردن کیفیت و کارآیی دانشجویان این دوره و نیز فراهم آوردن امکانات تحقیق در زمینه مسائل مربوط به روابط بین الملل و تربیت افراد کارآمد و متعهد به انقلاب اسلامی برای وزارتخانه ها (بویژه وزارت امور خارجه) میباشد . کارشناسی ارشد این رشته با کاردانی ر مهارت علمی که کسب خواهد کرد باید قادر باشد به خوبی به تعلیم و تحقیق و تجزیه و تحلیل مسائل بین المللی در ابعاد مختلف بپردازد .

محتوای آموزشی و پژوهشی :

محتوی آموزشی و پژوهشی این دوره مجموعه ای از مطالب نظری است که مهارت و کارآزمایی در رشته روابط بین الملل را تأمین میکند و این امر مستلزم آنست که اولاً " تا حد مقدور مطالب و مباحث عمده و اساسی بصورت آموزشی و پژوهشی مورد بررسی قرار گیرد . ثانیاً " آموزش در این دوره از عمق و تنوع بیشتری برخوردار باشد بطوریکه ضمن جلوگیری از پراکندگی خوانی (انتخاب دروس متعدد) بتوان با تعلیم و تحقیق در حوزه ای به نوآوری و ابتکار رسید .

۱- نوع رشته :

دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل بصورت ناپیوسته (مستقل) خواهد بود بدین معنی که فارغ التحصیلان دوره کارشناسی علوم سیاسی ، حقوق ، اقتصاد مدیریت دولتی و بازرگانی ، تاریخ (گرایش سیاسی) جامعه شناسی و روابط بین الملل با توجه به شرایط عمومی و اختصاصی رشته که هنگام پذیرش دانشجو در این رشته اعلام خواهد شد وارد این دوره شوند . بطور کلی بخش عمده این دوره بصورت سمینار و کارگاه آموزشی نظری انجام میگردد مضافاً " باینکه دانشجو میبایستی در پایان دوره به تهیه و تدوین رساله مهارت ورزد .

۲- طول دوره :

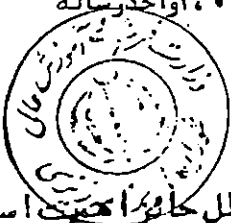
بر اساس آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مصوب جلسه مورخ ۲۵/۱۰/۷۳ شورای عالی برنامه ریزی عبارت از حداکثر مدتی است که دانشجو بایستد دروس تعیین شده در این دوره را (با پایان نامه) بر اساس مقررات مربوط به پایان برساند . طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روابط بین الملل حداکثر ۳ سال است .

۴- واحدهای درسی :

برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روابط بین الملل کلا" شامل ۳۲ -
واحد نیمسال است که شامل ۳۲ واحد درسی اصلی و اختصاصی و ۴ واحد رساله میباشد .

الف

در تنظیم دروس اختصاصی کوشش برآن قرار داشته است که به دانشجویان امکان
تخصص در زمینه * بخصوصی داد . شود و در عین حال قادر باشند اطلاعاتی کافی در سایر
زمینه ها کسب نمایند . برای دست یافتن به این هدف از مجموع ۳۲ واحد دروس اختصاصی
تعداد ۱۶ واحد اجباری و ۱۲ واحد اختیاری منظور شده است . ۴ واحد رساله

ب

از آنجاکه آگاهی دانشجویان از مسائل مربوط به روابط بین الملل حاصل از اجتناب است
و همچنین بمنظور استفاده از دانش تخصصی صاحب نظران و اساتید عالیقدر (داخلی و خارجی)
در دوره * کارشناسی ارشد روابط بین الملل اجازه داده میشود که هر دانشکده با توجه به
امکانات موجود در هرترم حد اکثر یک درس ۲ واحدی جدید بصورت انتخابی (درس آزاد)
ارائه دهد . این نوع دروس بایستی بیشتر از دو ترم ارائه گردد و هر دانشجو در کل دوره فوق
لیسانس میتواند حد اکثر دو درس ۲ واحدی (درس آزاد) یعنی مجموعاً " ۴ واحد) اختیار نماید
(واحدهای دروس مزبور بخشی ازده واحد اختیاری محسوب میشوند)

ج

آن گروه از دانشجویان پذیرفته شده در دوره * کارشناسی ارشد روابط بین الملل که
در دوره * کارشناسی دروس معارف اسلامی را نگذرانند اند بایستی این درس را که
۲ واحد میباشد علاوه بر ۳۲ واحد دوره * کارشناسی ارشد بگذرانند .

تتبع و تحقیق :

تتبع و تحقیق در دوره کارشناسی ارشد در زمینه رساله انجام میگیرد و رساله دارای ۴ واحد میباشد علاوه بر رساله دانشجویان موظف خواهند بود که در هر درس یک گزارش تحقیقی در همان موضوع درس ارائه دهند .

دروس پیش نیاز

برای دانشجویان فارغ التحصیل کارشناسی غیر از رشته های علوم سیاسی و روابط بین الملل که در دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل پذیرفته میگردند ، گذراندن دروس پیش نیاز زیر الزامی است .

۱ - اصول روابط بین الملل (۱)

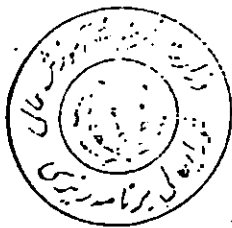
۲ - اصول روابط بین الملل (۲)

۳ - حقوق بین الملل عمومی ۱

۴ - حقوق بین الملل عمومی ۲

توضیح - ح

دروس کارشناسی ارشد بطور مستقل عرضه شده و دارای پیش نیاز نمی باشد .

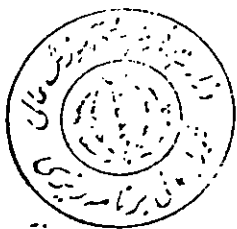
جدول دروس دوره کارشناسی ارشد

روابط بین الملل

دروس اختصاصی (اجباری) - ارسد

کد درس	نام درس	شماره واحد		واحد
		تئوری	پراکسی	
۰۱	تئوریهای روابط بین الملل	۰۱	۰۱	۲
۰۲	روش و پژوهش در روابط بین الملل	۲۴	۲۴	۲
۰۴	سیاست بین الملل	۰۱	۰۱	۲
۰۶	سازمانهای بین المللی	۰۱	۰۱	۲
۰۷	مطالعات منطقه ای	۲۴	۲۴	۲
۰۸	انقلاب اسلامی و بازتاب آن بر روابط بین الملل	۰۱	۰۱	۳
		۲۲۲	۲۲۲	۱۶

الف : فهرست دروس اختیاری

بخش حقوق بین الملل

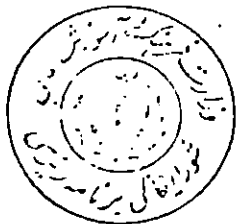
کد درس	نام درس	تعداد		
		واحد	ساعت	پیشنیازها
		واحد	ساعت	پیشنیازها
۰۹	حل و فصل مسألت آمیز دعاوی	۲	۳۴	
۱۰	حقوق بین الملل توسعه	۲	۳۴	
۱۱	حقوق بازرگانی بین المللی	۲	۳۴	
۱۲	حقوق دیپلماتیک و کنسولسی	۲	۳۴	
۱۳	حقوق ملت ها	۲	۳۴	
۱۴	اسلام و حقوق بین الملل	۲	۳۴	
۱۵	حقوق معاهدات	۲	۳۴	
۱۶	حقوق دریاهما	۲	۳۴	
۱۷	حقوق جنگ و بیطرفی	۲	۳۴	
۱۸	حقوق فضا و هوا	۲	۳۴	
۱۹	تحول جامعه بین الملل و حقوق بین الملل درس آزادا و ۲	۲	۳۴	
جمع		۲۲ واحد		

ب : فهرست دروس اختیاری

بخش سیاست بین الملل

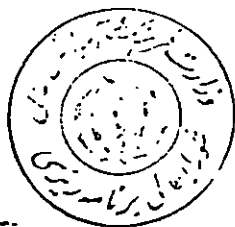
کند درس	نام درس	تعداد واحد	سیاست		تعداد از اساتذگان راشته درس
			تئوری	عملی	
۱۹	مطالعه تطبیقی نظامهای سیاسی بین المللی	۲	۳۴	۳۴	
۲۰	استراتژی نظامی ابرقدرتها و قدرتهای بزرگ	۲	۳۴	۳۴	
۲۱	سیاست خارجی امریکا	۲	۳۴	۳۴	
۲۲	سیاست خارجی شوروی	۲	۳۴	۳۴	
۲۳	سمینار جهانی نسوم در سیاست بین الملل	۲	۳۴	۳۴	
۲۴	سمینار روابط خارجی ایران	۲	۳۴	۳۴	
۲۵	سیاست خارجی تطبیقی	۲	۳۴	۳۴	
۲۶	نقش ایدئولوژی در سیاست بین المللی	۲	۳۴	۳۴	
۲۷	مدیریت بحرانهای بین المللی	۲	۳۴	۳۴	
	درس آزاد ۱				
	درس آزاد ۲				
		۱۸ واحد			

ج : فهرست دروس اختیاری

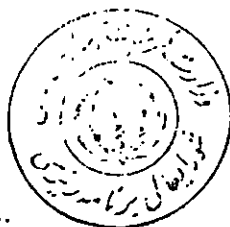
بخش اقتصاد بین الملل

کد درس	نام درس	شماره واحد	ساعت		پیشنیاز
			نظری	عملی	
۲۸	شرکتهای چند ملیتی و اقتصاد بین الملل	۲	۳۴	۳۴	
۲۹	انرژی و سیاست جهان	۲	۳۴	۳۴	
۳۰	نظام نوین اقتصادی	۲	۳۴	۳۴	
۳۱	بررسی تطبیقی نظامهای اقتصادی	۲	۳۴	۳۴	
۳۲	روابط اقتصادی ایران با جهان خارج از جنگ دوم تا انقلاب اسلامی (الف)	۲	۳۴	۳۴	
۳۳	روابط اقتصادی ایران با جهان خارج از جنگ دوم تا انقلاب اسلامی (ب)	۲	۳۴	۳۴	
۳۴	مسائل پولی و بانکی بین المللی	۲	۳۴	۳۴	
۳۵	تئوریهای توسعه نیافتگی اقتصادی	۲	۳۴	۳۴	
۵۵	اقتصاد بین الملل درس آزاد ۱ و ۲	۲	۳۴	۳۴	
جمع		۱۸ واحد			

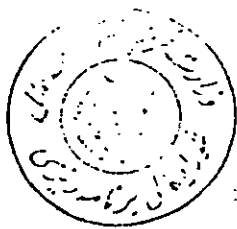

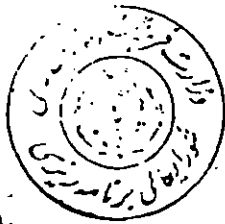
فهرست دروس اختیاری
بخش سازمانهای بین المللی

کد درس	نام درس	شماره واحد	اعتبار		پیشنیازها
			نظری	عملی	
۳۶	سازمانهای اقتصادی و پولی بین المللی	۲	۳۴	۳۴	
۳۷	" حقوقی و قضایی بین المللی	۲	۳۴	۳۴	
۳۸	" سیاست و امنیت بین المللی	۲	۳۴	۳۴	
۳۹	" اجتماعی و فرهنگی بین المللی	۲	۳۴	۳۴	
۴۰	نقش ایران در سازمانهای بین المللی درس آزاد ۲۰۱	۲	۳۴	۳۴	
		۱۰ واحد			
					جمع

سرفصل دروس

تئوریهای روابط بین الملل

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف :

آشنا ساختن دانشجو با نقش تئوری بعنوان وسیله ای برای مرتبط ساختن داده های پراکنده . روابط بین الملل در یک چهارچوب نظری بمنظور ارائه یک تصویر کلی و منظم از دیدگاه های بین المللی و جریان امور در جامعه جهانی به نحویکه امر خطیر جداشناسی امور اصلی از فرعی ، پایدار از گذرا ، تکرار شونده ، از تصادفی و مهم از بی اهمیت را امکان پذیر سازد . تئوری های روابط بین الملل بر اساس گمانه های بنیادی آنها در بندهای ششگانه همراه با دلایل پیشگامان و پیروان آنها ارائه گردید . مورد ارزیابی ، سنجش و مقایسه قرار خواهند گرفت .

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

کلیاتی درباره تئوری و علل تئوری پردازی در مطالعات علمی ، پیشینه و روند

تئوری پردازی در روابط بین الملل

انواع تئوری های روابط بین الملل : تئوریهای کلاسیک یا واقعگرایانه ، زمینه های عینی و ذهنی پیدایش واقعهگرائی در مطالعه روابط بین الملل ، گمانه های بنیادی واقعهگرایان پیشگامان تئوریهای واقعهگرائی و ارزیابی تئوریهای واقعهگرائی تئوریهای سیستمی یا علمی : زمینه های پیدایش و کاربرد تئوریهای سیستمی در مطالعه روابط بین الملل ، گمانه های بنیادی پیشگامان و ارزیابی تئوریهای سیستمی .

تئوریهای جامعه شناسی - تاریخی : دشواریها و دستاوردهای کاربرد تئوریهای جامعه شناسی در مطالعه روابط و پدیده ها در جامعه جهانی ، دشواریهای تاریخگرائی در جهان پویای امروز . گمانه های بنیادی ، پیشگامان تئوری رفتارگرا ، تئوری بازی ، تئوری ستیزش و ستیزشزدایی ، ارزیابی تئوریهای تاریخی - اجتماعی

تئوری مارکسیستی روابط بین الملل : زمینه های پیدایش و گمانه های بنیادی و دیگرگویی ها

و ارزیابی تئوری مارکسیستی روابط بین الملل تئوریهای ساختاری و وابستگی : ساختارگرایی
و ساختارگنوسی جهان بعنوان زمینه اصلی تئوریهای وابستگی ، گمانه های بنیادی
پیشگامان و ارزیابی و تئوریهای ساختاری و وابستگی •

روش و پژوهش در روابط بین الملل

۰۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : آشنا کردن دانشجویان به اهمیت تعیین کنند روش در دستیابی به شناخت درست درباره عوامل نیروها ، رویدادها و فراگردها در روابط بین الملل چگونه گردآوری ارزیابی ، تجزیه ، رد ، بندی و تفسیر داده های بین المللی و ارائه نتیجه بدست آمده بصورت تئوری روابط بین الملل یا گزارش علمی . در این دروس روش های عمدتاً بطور نظری ارائه میگردد و دانشجویان موظف خواهند بود که با تهیه و ارائه یک گزارش علمی نشان دهند که کاربرد عملی این روش ها را هم یاد گرفته اند .

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

روش و اهمیت آن در دستیابی به شناخت درست ، وابستگی روش به موضوع مورد مطالعه و پژوهش ، ویژگیها و روشهای گوناگونی های جامعه جهانی و روابط بین اعضای آن ، گرایش های تخصصی یا بین کلی نگری در موربین المللی .

مراحل تکامل روش های مطالعه روابط بین الملل : مراحل تاریخی ، حقوقی ، رویداد های انفرادی جاری و توجه به ساخت ها و عوامل پدیدار در روابط بین الملل . روش های عمدتاً مورد کاربرد امروزی : روش های تاریخی ، محیط گرائی ، روانی ، سیاسی ، دستوری ، رفتاری ، سیستمی ، سیاست سازی و التقاطی .

روش های پژوهش در روابط بین الملل : نقش پژوهش در تولید دانش نوین و روش های گوناگون اجرای طرح های پژوهشی : فردی ، گروهی ، بین نهادی ، بین المللی و انواع روش های پژوهش : اسنادی ، آماری ، مشاهده ای ، مصاحبه ای و بین رشته ای سرچشمه داده های بین المللی ، سازمان ملل متحد و ارگانهای وابسته و سازمانهای منطقه ای و تخصصی دولت ها و آثار متخصصین روابط بین الملل ، چگونگی شناسایی و دستیابی به این داده ها تجزیه و تحلیل داده ها : روش پویا و روش ایستا سطوح و واحدهای تجزیه مرد و بندی و تفسیر نتایج بدست آمده ، ارائه نتایج بصورت تئوری یا گزارش عملی .

سیاست بین‌المللی

۰۴

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف : قادی ساختن دانشجو به شناخت اصولی و سیستماتیک ساختار و کارکرد نظام ، سیاسی بین‌الملل و عوامل دیگر که در رفتار سیاسی کشورها اثر تعیین‌کننده دارند و درک درست رویداد های سیاسی جهان بدون توجه به آنها بدست نمی‌آید .

برای این منظور شرح و توصیف هدفهای سیاسی برون مرزی کشورها ، چگونگی پیگیری وابساز دستیابی به آنها ، رقابت میان کشورها و نظام سیاسی بین‌المللی بعنوان صحنه کنش های همساز و ناهمساز کشورها و عوامل بسیار مؤثر در کامیابی یا ناکامی آنها در دستیابی به هدف های سیاسی برون مرزی مورد بررسی قرار خواهد گرفت .

سرفصل دروس (اشاعت) چهارچوب کلی تجزیه و تحلیل سیاست بین‌الملل : ویژگیهای سیاست بین‌الملل و سیاست بطور کلی ، ارتباط میان سیاست خارجی ، سیاست بین‌الملل و روابط بین‌الملل ، توانایی های عمل در سیاست بین‌الملل .

انگیزه های رفتار بین‌المللی کشورها : هدف ها در سیاست بین‌الملل ، همکاری و واگرائسی در سیاست بین‌الملل ، صلح و جنگ ، امپریالیسم و وابستگی ، عوامل مجدد کننده عمل کشورها و سازمانهای دولتی بین‌المللی بعنوان بازیگر نظام سیاسی بین‌الملل .

اند رکنش های میان کشورها : نظام سیاسی جهان بعنوان صحنه اند رکنش ها و عوامل مؤثر در نتیجه آنها ، اند رکنش های دوزمه ، سرچشمه های تنش و ستیزش در میان کشورها روش های ستیزش زدائی .

نظام های سیاسی بین‌المللی : انواع نظام های سیاسی بین‌المللی ، راه های نگهداری این نظام ها ، عوامل تمهید کننده نظام های سیاسی بین‌المللی ، ناپایداری نظام مبتنی بر کشورهای ملی ، نظرات مربوط به این ناپایداری و سرچشمه های آن و نظام های سیاسی آرمانی .

سازمانهای بین المللی

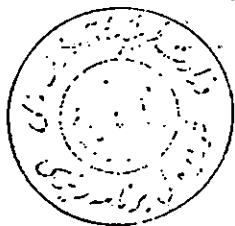
۰۶

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف: همانند هر جامعه مدنی، جامعه جهانی هم برای اداره امور خود به سازمانها و نهاد های گوناگون احساس نیاز کرده و آنها را بوجود آورده است. از آنجاکه در هر جامعه ای کیفیت گردش امور تا حدود زیادی بسته به چگونگی کارکرد سازمانهای آن جامعه دارد، رویدادها و روندها در هر جامعه جهانی هم از نحوه کار سازمانهای بین المللی سخت متأثر است. هدف این درس ضمن آشنا ساختن دانشجویان به انواع سازمانهای بین المللی و ضوابط کار آنها عوارضت از نشان دادن رابطه متضاد میان گرایش کشورها به حفظ استقلال عمل خود از یکطرف و انتظار آنها از سازمانهای بین المللی برای کارائی بیشتر از طرف دیگر این تضاد اساس مسائل سازمانهای بین المللی را تشکیل میدهد.

سرفصل دروس : (۰.۱ ساعت)

- ۱- سیستم دولت ها و ملی و پدید ه سازمانهای بین المللی
- ۲- تئوری سازمانهای بین المللی
- ۳- سیر عمومی سازمانهای بین المللی
- ۴- طبقه بندی سازمانهای بین المللی
- ۵- مسائل بنیادی سازمانهای بین المللی : اساسنامه - شخصیت حقوقی - عضویت آئین کار - سیستم رای گیری - تشکیلات و بودجه - ضمانت اجرائی کارائی
- ۶- مکانیسم های حل اختلاف در سازمانهای بین المللی
- ۷- همکاری های غیرسیاسی

مطالعات منطقه ای

۰۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف دروس :

آشنا کردن دانشجویان با یکی از مناطق جغرافیائی بزرگ دنیا (با توجه به امکان ارائه درس و انتخاب دانشجویان) از قبیل خاورمیانه و شمال افریقا ، افریقای سیاه ، امریکای لاتین ، جنوب شرقی آسیا ، اروپای غربی ، اروپای شرقی و . . . . . بطوریکه دانشجویان بتوانند با توجه به گرایش انتخابی و مورد نظر خود مطالعات و تحقیقات خود را در یکی از مناطق مهم دنیا متمرکز نموده و علاوه بر کسب تخصص در یکی از گرایشهای ریگی از مناطق جغرافیائی بعنوان یک محقق آگاه و مطلع آموزش ببینند .

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

عناوین دروس :

بررسی عوامل هم گرایی و واگرایی در منطقه

عوامل تاریخی و جغرافیائی

عوامل فرهنگی ، نژادی ، قومی و مذهبی

عوامل سیاسی و اقتصادی

بررسی بحرانهای مشترک منطقه

ارتباطات منطقه ای

سازمانهای منطقه ای

قدرتهای ذینفوذ در منطقه (ابرقدرتها - قدرتهای بزرگ)

آینده منطقه و تأثیر آن بر روابط بین الملل

انقلاب اسلامی و بازتاب آن بر روابط بین الملل

تعداد واحید : ۳

نوع واحید : نظری

پیشیناز :

هدف دروس :

آشنا کردن دانشجویان با انقلاب اسلامی بعنوان يك پدیده جدید و حادثه مهم تاریخی و بین المللی به ویژه توجه لازم به اهداف و ماهیت ایده نولوژیکی سیاسی آن و هم چنین بررسی اثرات و بازتابهای آن بر روابط بین المللی در سطح منطقه و جهان و در ایجاد گوناگون سیاسی ، استراتژیکی ، اقتصادی و حقوقی .
سرفصل دروس (۵۱ ساعت)
عناوین دروس :

بررسی اسلام بعنوان يك ایده نولوژی و پدیده سیاسی

ماهیت و اهداف انقلاب اسلامی

سیاست نه شرقی نه غربی جمهوری اسلامی

صدور انقلاب

عکس العمل های جهان خارج در قبال انقلاب اسلامی (ابرقدرتها -

قدرت های بزرگ - کشورهای منطقه)

تاثیر انقلاب اسلامی بر روابط بین الملل (از نظر سیاسی و ایده نولوژیکی

علل خارجی بروز جنگ تحمیلی

انقلاب اسلامی و بحرانهای جهانی و منطقه ای (لبنان - افغانستان

خلیج فارس .....)

حل و فصل مسالمت آمیز دعاوی

۰۹

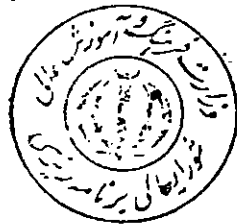
تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

حقوق بین الملل توسعه

تعداد واحد : ۲

سوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف :

سر فصل دروس : (۲۴ ساعت)

الف : حقوق بین الملل سنتی و عدم توسعه اقتصادی - حقوق بین الملل

در خدمت استعمار - اصل آزادی دریاها - اصل دوازده های باز - اصل دولت کامله

الوداد - اصل برابری حقوقی بین دولت ها نظام سرپرستی - نظام قیمومت *

ب : نظام نوین اقتصادی بین المللی بر اساس قطعنامه های مجمع عمومی

ملل متحد - حقوق بین الملل اهرم توسعه اقتصادی دولت ها - توسل به اصول پذیرفته

شده حقوق بین الملل : اصل حاکمیت عدم مداخله - توسل به اصول نوین حقوق بین الملل

اصل حاکمیت ملت ها بر منابع طبیعی خود (حق ملی کردن مظهر حاکمیت اعمال حاکمیت

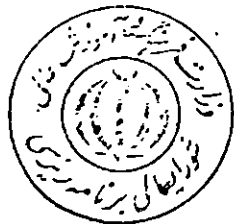
بر منابع دریاها و اقیانوسها) فلات قاره و منطقه اقتصادی انحصاری (برابری اقتصادی

از طریق نابرابری حقوق) بهره برداری از منابع بستر و دریاها به نفع کشورهای

در حال توسعه - میراث مشترک بشریت - انتقال تکنولوژی به کشورهای در حال توسعه

(ترتیبات پیش بینی شده در کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها) کنوانسیون مربوط به جانشینی

دولت ها (۱۹۷۸)

حقوق بازرگانی بین‌المللی

تعداد واحد : ۲

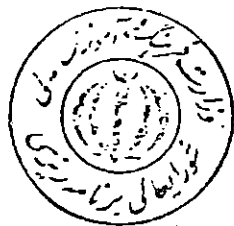
نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

رابطه میان قوانین بازرگانی بین‌المللی و قوانین داخلی کشورها ، مسائل حقوقی و مالی بازرگانی بین‌المللی ، نظم بخشی و پشتیبانی حقوقی از بازرگانی بین‌المللی و سازمان‌های بین‌المللی مربوط به بازرگانی میان کشورها و قوانین و مقررات این سازمانها

حقوق دیپلماتیک و کنسولی

۱۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

مقدمه : سیاست خارجی و دیپلماسی • تدوین و توسعه حقوق دیپلماتیک و کنسولی کنوانسیون وین ۱۹۶۱ در مورد حقوق دیپلماتیک - کنوانسیون وین ۱۹۶۳ در مورد حقوق کنسولی - کنوانسیون نیویورک ۱۹۶۹ در مورد مأموریت های ویژه - کنوانسیون ۱۹۷۳ نیویورک در مورد جلوگیری و مجازات جنایات علیه اعضای هیئت های دیپلماتیک - کنوانسیون وین ۱۹۷۵ در مورد نمایندگی دولت ها نزد سازمانهای بین المللی جهان شمول •

۱- ایجاد هیئت دیپلماتیک : شرایط برقراری روابط دیپلماتیک •
۲- تشکیلات هیئت دیپلماتیک : انواع هیئت • ۱- تشکیلات داخلی هیئت
۳- آغاز و اتمام مأموریت اعضای هیئت ۱- تشریفات مربوط به تعیین رئیس هیئت تقاضای پذیرش - ارائه استوارنامه - نحوه تعیین بقیه اعضای هیئت - اتمام مأموریت عناصر نامطلوب •

۴- فعالیت هیئت - وظایف هیئت - حفظ منافع دولت فرستنده و اتباع آن اصل حمایت دیپلماتیک - توسعه روابط دوستانه با دولت پذیرنده • اصول ناظر بر فعالیت هیئت : اقدام به حاکمیت دولت پذیرنده - وظایف دولت پذیرنده •

۵- مزایا و مصونیت های دیپلماتیک - مبنای حقوقی - نظریه نمایندگی - نظریه برون مرزی - مصلحت خدمت - انواع مزایا و مصونیت ها - مصونیت از تعرض - مصونیت محل کار - مصونیت شخصی مأمور دیپلماتیک مصونیت قضایی هیئت و اعضای هیئت - نظریه مصونیت در اسلام

۶- تعلیق و انحلال هیئت - قطع روابط دیپلماتیک - وظایف دولت پذیرنده در صورت قطع رابطه دیپلماتیک ایجاد دفتر محافظ منافع نزد دولت پذیرنده

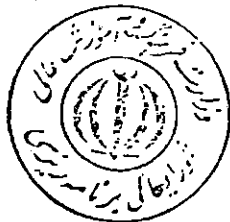
۷- حقوق ووظایف هیئت های نمایندگی دولت ها نزد سازمانهای

بین المللی •

۸- حقوق ووظایف کارمندان سازمانهای بین المللی - مطالعه آزاد

و رویه قضائی دادگاه اداری سازمان ملل متحد •

۹- حقوق ووظایف کنسول •

حقوق ملت ها

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل تئوریک : (۲۴ ساعت)

رسالت حقوق ملت ها : تضمین و حراست از حقوق ملت ها در برابر امپریالیسم
مهیونیسم و آپارتاید اول تکوین و توسعه حقوق ملت ها ۱- نقش علمای حقوق
(دکترین) و سازمانهای بین المللی غیردولتی فعالیت آمیتنی انترناسیونال -
اعلامیه ۲ جهانی حقوق ملت ها مورخ ۴ ژوئیه ۱۹۷۶ الجزایر - تشکیل
دادگاه دائمی ملت ها ۲۴ ژوئن ۱۹۷۹ بلوینا ۰ ۲- اقدامات سازمانهای
بین المللی - سازمان وحدت آفریقا : منشور آفریقائی حقوق بشر و ملت ها
مهمیه هیجدهمین کنفرانس سران دولت های عضو ۲۷ ژوئن ۱۹۸۱ ۰
اقدامات یونسکو : تصویب برنامه سازمان پیرامون حقوق ملت ها ۱۹ نوامبر
۱۹۸۲ مخالفت ایالات متحده آمریکا حقوق ملت ها در مقابل حقوق بشر بحران
یونسکو و خروج آمریکا از سازمان فعالیت سازمان در جهت صدور سلسله قطعنامه
هائی در زمینه مسائل مربوط به حقوق ملت ها بویژه در مورد حقوق ملت فلسطین
دوم محتوای حقوق ملت ها اصل آزادی ملت ها در تعیین سرنوشت خود
بهدت های رهائی بخش ۲- اصل آزادی ملت ها در انتخاب سیستم
و نظام حقوقی - سیاسی ، اقتصادی - فرهنگی ۳- اصل حاکمیت ملت ها
بر منابع طبیعی خود ۴- منع تبعیض نژادی - منع کشتار دسته جمعی ۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف :

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

مسئله در سرزمین غیر اسلامی سرزمین غیر مسلمین یا دارالکفر طرز رفتار مسلمانان در سرزمین غیر اسلامی تحت شرایط امان ، طرز رفتار مسلمانان در سرزمین غیر اسلامی بدون امان اسرای مسلمان

روابط بازرگانی : اسلام و بازرگانی - بازرگانی غیر مسلمان با دارالاسلام - تجارت مسلمان با دارالکفر - معنی بازرگانی بیگانه .

وضعیت بیگانگان در اسلام (مفهوم بیگانه در اسلام) - مفهوم امان و انواع آن - امتیازات امان یا حقوق و آزادیهای بیگانگان - شرایط امان یا وظایف بیگانگان - پایان امان - حقوق اقلیتهای مذهبی در اسلام (مفهوم اقلیتهای مذهبی) - قرارداد ذمه - ضمانت اجرای قرارداد ذمه - تعهد مسلمان نسبت به اقلیتهای مذهبی - حقوق و آزادیهای اقلیتهای مذهبی در دوران جنگ :

جنگ از دیدگاه اسلام - رفتار انسانی در جنگهای اسلامی - اعمال ممنوعه در جنگ از نظر اسلام - اسلام و امانخواهی در جنگ - اسلام و رفتار با اسیران و مجروحان جنگی فرآیند اختتام جنگ .

انواع جنگ ها (جنگ زمینی) - اعمال ممنوعه در جنگ زمینی - مقابله با دشمنان - جاسوسی - رفتار با مردگان -

(جنگ دریائی) اسلام و جنگ دریائی - قانون اسلام و دریائی - قواعد و عملیات جنگ دریائی - سازمان دریائی -

غنائم جنگ

حقوق معاهدات

۱۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

الف - حقوق معاهدات وسیله توسعه همکاری و مسالمت آمیز بین ملت ها
تدوین و توسعه حقوق معاهدات بوسیله کنوانسیون وین ۱۹۶۹ - انواع معاهدات
انعقاد لازم الاجراء شده معاهدات - قائل شدن قید و شرط در معاهدات - رعایت
اجرا و تفسیر معاهدات - معاهدات دول ثالث - اصلاح و تغییر معاهدات - بطلان
و تعلیق اجرای معاهدات (با تاکید بر اثرات قواعد امره حقوق بین الملل) - پایان معاهدات
و تعلیق اجرای آنها - نتایج بطلان - پایان و یا تعلیق معاهدات نگهدارندگان ابلاغات
و ثبت •

حقوق دریاها

۱۶

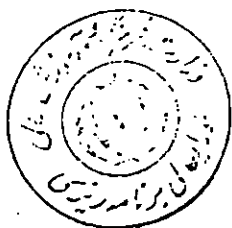
تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروسین : (۲۴ ساعت)

حقوق جنگ و بیطرفی

۱۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف دیوس : حقوق برخورد های مسلحانه (حقوق جنگ و بیطرفی) توسط
به زور مظهر حاکمیت دولت ها محدودیت در توسل به زور (میثاق جامعه ملل - میثاق
بریان کلوگ) اصل حل و فصل مسالمت آمیز اختلاف در منشور ملل متحد دفاع مشروع
در مقابل عمل تجاوز - تعریف تجاوز - کنوانسیون های لاهه ۱۹۰۷ کنوانسیون های
ژنو ۱۹۴۹ پروتکل های الحاقی به کنوانسیون های ژنو ۱۹۷۷ پروتکل ۱۹۲۵ - جنایت
علیه صلح - جنایت علیه بشریت حقوق و وظایف دول بی طرف

حقوق فضاء هوا

۱۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

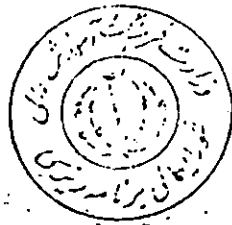
هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

تحول جامعه بین المللی و حقوق بین الملل

۰۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیمانه :

هدف : افزایش هتآب تحقق جامعه جهانی و گسترش روزافزون روابط گوناگون میان اعضای این جامعه اهمیت چهارچوب حقوقی این روابط را بیشتر افزایش داده است . روند تبدیل جامعه جهانی به يك جامعه مدنی دارای شرایط ، عوامل و ویژگیهای خاص خود میباشد . در حالیکه وظیفه حقوق بین الملل ، همانند هر نظام حقوقی دیگر ، ایجاد نظم و ثبات و آرامش در قلمرو خود میباشد جامعه جهانی مبتنی بر قانون در جریان تولد درد آلود خود ، سخت متلاطم و متغییر است . هدف عمده این درس عبارتست از بیان اثر متقابل میان حقوق بین الملل بعنوان يك قالب ریستاگرا و نظم بخش و جامعه بین الملل بعنوان يك محتوای پویا و سخت دگرگون شونده .

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

اول : طرفین حقوق و تکلیف در جامعه بین المللی : دولت ها - سازمانهای بین المللی سرزمین های خود مختار - نهضت های رهائی بخش - شورای ملل متحد برای نامیبیا .

دوم : مصونیت قضائی دولت ها و اموال آنها - کنوانسیون اروپائی در مورد مصونیت دولت ها (۱۹۷۵) رویه قضائی محاکم ملی و بین المللی - فعالیت کمیسیون حقوق بین الملل متحد

سوم : شناسائی دولت ها انواع شناسائی خصیصه شناسائی حکومت واصل و مداخله در امور داخلی دولت ها .

چهارم : منابع حقوق بین الملل - بررسی ماده ۳۸ اساسنامه دیوان دادگستری بین المللی - قننامه های سازمانهای بین المللی - اعلامیه های یکنه

بقيه تحول جامعه بين الملى و حقوق بين الملل

• دولت ها صورت جلسات مذاكرات بين الملى

پنجم : مسئوليت دولت ها - مفهوم سنتى مسئوليت دولت ها - مسئوليت بين الملى
برای اقداماتی که طبق حقوق بين الملل منع نگردیده است (مسئوليت مبتنى
بر ريسك) مسئوليت كيفرى دولت ها •

ششم : جانشينى دولت ها - کنفرانسیون وين درباره جانشينى دولت ها در -
معاهدات (۳۳ اوت ۱۹۷۸) کنفرانسیون وين درباره جانشينى دولت ها
در قروض - اموال و آرشیوها (۸ آوريل ۱۹۸۳)

مطالعه تطبیقی نظامهای سیاسی بین المللی

۱۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف :

آشناساختن دانشجویان به جایگاه نظام های سیاسی بین المللی بعنوان یکی از عوامل محیطی تعیین کننده رفتار سیاسی کشورها و کامیابی یا ناکامی آنها در دستیابی به هدف بیرون مرزی خود . بررسی چگونگی پیدائی این نظام ها و عوامل مؤثر در پایداری ، ناپایداری و فروپاشی آنها از طریق مطالعه تطبیقی سیستم های سیاسی بین الملل به گانه ای که پس از پیدائی کشورهای ملی پدید آمده و بجز نظام سیاسی موجود کنونی همگی از میان رفته اند .

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

فرضیه های بنیادی مطالعه سیستمی پدیده ها ، تعریف مجموعه های سیستمی ، عوامل لازم برای تشکیل و چگونگی کارکرد سیستم ها ، ویژگیهای سیستم های سیاسی بین المللی و کنش کشورها بعنوان سرچشمه آشفتگی های سیستم ، عوامل تنظیم کننده و منابع نظام های سیاسی بین المللی ، کاربرد پارامترهای فوق در مطالعه

تطبیقی سیستم های سیاسی ۱۷۴۸ - ۱۷۸۹ ، ۱۷۸۹ - ۱۸۱۴ ، ۱۸۱۴ - ۱۸۲۲

۱۸۲۲ - ۱۸۴۸ ، ۱۸۴۸ - ۱۸۷۱ ، ۱۸۷۱ - ۱۸۹۰ ، ۱۸۹۰ - ۱۹۱۸ - ۱۹۱۸

۱۹۴۰ و ۱۹۴۵ - کنون

ارزیابی نتایج بدست آمده از مطالعات سیستمی سیاست بین الملل و توانائی ایمن روش در ارائه تصویر درست تری از رویداد های سیاسی جهان

استراتژی نظامی ابرقدرتها و قدرتهای بزرگ

۲۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف :

مشخص ساختن جایگاه نیروی نظامی در گزینش و پیگیری

هدف های سیاسی ابرقدرتها و قدرتهای بزرگ در جهان کنونی ، نقش که در این کشورها به نیروی نظامی بعنوان یکی از ابزار سیاست داده میشود ، چگونگی سازماندهی ، آموزش آماده سازی نیروی نظامی در این کشورها و کاربرد آن در زمان صلح و بهنگام جنگ و اثریکه پیشرفت تکنولوژی نظامی در تعلق نیروی نظامی بعنوان یکی از ابزار سیاست در این کشورها بجا میگذارد .

برفصل دروس : (۲۴ ساعت)

عوامل تعیین کننده و روش های مطالعه تطبیقی آئین نامه

های استراتژیک ، ویژگیهای عمده آئین های نظامی شرق و غرب ، شرشت سازمانهای نظامی ، سیاست نظامی ، چگونگی گزینش مواضع نظامی ، فراهم آوری جنگ افزار و روش های عمده کاربرد نیروی نظامی یا هدایت جنگ بنطور کلی . بررسی تطبیقی استراتژیهای نظامی ، هریک از کشورهای امریکا ، شوروی ، چین ، انگلستان و فرانسه با کاربرد معیارهای فوق و نقش پویائی تکنولوژی نظامی در دگرگون سازی و تکامل خود این معیارها .

سیاست خارجی آمریکا

۲۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

آشنا کردن دانشجویان با اصول کلی حاکم بر سیاست خارجی آمریکا روند تصمیم گیری ، عوامل موثر در تصمیم گیری ، ساختارها و نهادهای تصمیم گیرنده ، ابزار و روشهای اجرای سیاست خارجی آمریکا بطوریکه دانشجویان قادر سازند که تحولات و بحرانهای ایجاد شده در سیاست خارجی آمریکا را در گذشته و حال تحلیل نمود . و آینده احتمالی را پیش بینی نماید .

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

بررسی کلی و اجمالی سیاست خارجی آمریکا از دید و استقلال در مرا حـل

مختلف (آمریکا بعنوان قدرت کوچک ، متوسط ، بزرگ و ابر قدرت)

نظریات مختلف در تحلیل سیاست خارجی آمریکا (روز

بررسی اهداف سیاست خارجی آمریکا بعنوان ابر قدرت غرب

عوامل تعیین کننده داخلی و خارجی سیاست خارجی آمریکا

ساختار رسمی سیاست خارجی آمریکا (ریاست جمهوری وزارت خارجه ، وزارت دفاع ،

سازمان سیا و کنگره)

ساختار غیررسمی ، گروههای ذینفوذ ، گروههای فشار ، احزای جمهوریخواه و دمکرات

افکار عمومی - شورای ملی روابط خارجی

بررسی دکتترین های ارائه شده و نقش آنها در شکل گیری سیاست خارجی آمریکا

سیاست خارجی شوروی

۲۲

تعداد واحد : ۲

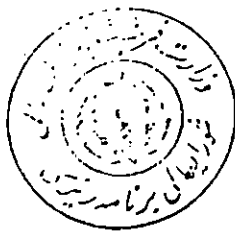
سوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

نقش ایدئولوژی در سیاست خارجی شوروی - عوامل ژئوپلیتیک و مسائل امنیتی
در فرایند سیاست گذاری خارجی - نظریه کربیدولوژیست ها در مورد سیاست خارجی شوروی - معیارهای اقتصادی و اجتماعی تعیین کننده سیاست خارجی - نقش شورای عالی
و ارگانهای حزبی (پلیت بور و کمیته مرکزی حزب کمونیست) و دولت در سیاست گذاری خارجی شوروی - روابط میان قوای مقننه ، مجریه و حزب سیاست گذاری خارجی - ارتش
و سیاست گذاری خارجی - عوامل مؤثر در دگرگونی در سوی کشورهای خارجی شوروی
نقش شخصیت ها در سیاست گذاری خارجی شوروی *

شهبان جهان سوم در سیاست بین الملل

۲۳

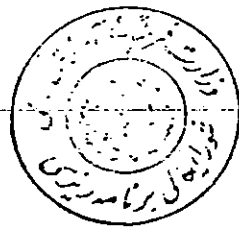
تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

سمینار روابط خارجی ایران

۲۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

بخش نخست : کلیات سیاست خارجی

تجزیه و تحلیلی کلی از سیاست خارجی — سیاست خارجی چیست؟ مقامات تصمیم گیرنده در باره سیاست خارجی یک کشور — ژئوپولیتیک و تاثیر آن در سیاست خارجی یک کشور.

بخش دوم — سیاست خارجی ایران از شروع سلطنت فتحعلی شاه تا عقد عهدنامه پاریس (۱۸۵۷ — ۱۸۰۱)

سیاست خارجی فتحعلی شاه (اتحاد با انگلستان — اتحاد با فرانسه — اتحاد مجدد با انگلستان) مراکز تصمیم گیری در باره سیاست خارجی ایران در این دوره — سیاست خارجی ایران در زمان محمد شاه — سیاست خارجی ایران در دوران سلطنت ناصرالدین شاه — سیاست خارجی امیرکبیر — مراکز تصمیم گیری بعد از سقوط امیرکبیر — نخستین گرایشها به سوی آمریکا و آلمان — روابط ایران و عثمانی در این دوره — محدود شدن آزادی عمل ایران در عرصه سیاست خارجی بعد از شکستهای قفقاز و هرات.

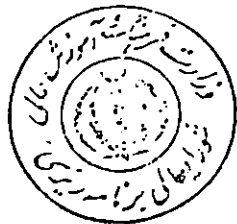
بخش سوم — دوران اعطاء امتیازات اقتصادی به بیگانگان و تاثیر آن در سیاست خارجی ایران (۱۹۰۶ — ۱۸۶۰)

اعطاء امتیازات متعدد به روسیه و انگلستان — اخذ وامهای متوالی از این دو دولت — عقد قرارداد ۱۹۰۷ میان روسیه و انگلستان — ناتوانی کامل سیاست خارجی ایران در این دوره — مرکز تصمیم گیریهای سیاسی در این دوره

بخش چهارم - سیاست خارجی ایران از دوره مشروطیت تا عقد قرارداد ۱۹۱۹

کوشش برای حفظ بیطرفی ایران و عدم امکان آن - نفوذ آلمانها در ایران در جنگ جهانی اول - گرایش موقتی به سمت آلمان و نتایج آن - انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ در روسیه و تاثیر آن در سیاست خارجی ایران - نفوذ مطلق انگلیسینهاد در ایران پس از خاتمه جنگ جهانی اول و تاثیر آن در سیاست خارجی ایران - عقد قرارداد ۱۹۱۹ ایران و انگلیس و گرایش سیاست خارجی ایران به سوی انگلستان - نتایج سوء این سیاست اشغال شدن گیلان از طرف قوای سبز (۱۹۲۰) و حوادثی که منجر به عقد عهدنامه ۱۹۲۱ ایران و شوروی گردید - سیاست خارجی ایران در فاصله کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ و تأسیس سلسله پهلوی (۱۳۰۴) - مقامات تصمیم گیرنده در این دوره

بخش پنجم - دوران سلطنت پهلوی اول (۱۳۲۰ - ۱۳۰۴)

تجزیه و تحلیل کلی از شخصیت شاه و نهاد های مؤثر در سیاست خارجی ایران در این دوره - رضا شاه و تصمیمات مربوط به سیاست خارجی - نفوذ پشت پرده انگلستان - نفت جنوب و تاثیر آن در سیاست خارجی ایران - امضای نخستین پیمان منطقه ای (پیمان سعدآباد) میان ایران و ترکیه و عراق و افغانستان - گرایش آشکاره سوی آلمان و اثرات آن در تیره کردن روابط خارجی با انگلستان و شوروی - اشغال ایران - برکنار شدن رضا شاه

بخش ششم - سیاست خارجی ایران در دوران سلطنت پهلوی دوم (۱۳۵۷ - ۱۳۲۰)

تجزیه و تحلیل کلی از سیاست خارجی ایران در این دوره - عقد پیمان اتحاد با انگلستان و شوروی - اعلان جنگ به آلمان - مراکز حقیقی تصمیم گیری در این دوره - سیاست خارجی ایران در دوره اشغال نظامی - بحران آذربایجان و دخالت مستقیم آمریکا در رفع این بحران - نقش سازمان ملل - کوشش دکتر مصدق برای ایجاد نوعی موازنه منفی میان شرق و غرب - شکست این سیاست و کودتای مرداد ۱۳۳۲ - گرایش تند رجعی ایران به سوی بلوک غرب - تحلیل علل این گرایش - تسلط کامل آمریکائیان بر سیاست خارجی ایران در دوران نخست وزیری علی امینی - تأمین نیازهای مالی و نظامی ایران از طرف آمریکا - روابط شاه مخلوع با بلوک شرق - با جهان عرب - با جهان سوم - سیاست ایران در خلیج

فارس و یمن و عمان — مسئله اسرائیل و روابط ایران با این کشور — روابط ایران و مصر — سیاست خارجی ایران نسبت به عراق و مسئله شط العرب — توافقنامه الجزایر — مسائل خلیج فارس سیاست ایران نسبت به امارات متحد عربی سیاست خارجی ابرقدرتها (آمریکا و شوروی) در خلیج فارس و تأثیر آن بر سیاستهای ایران — مسئله نفت — خلیج فارس و تأثیر آن در سیاست خارجی ایران روابط با هندوستان و چین — مقامات تصمیم گیرنده در سیاست خارجی ایران در این دوره

بخش هفتم — سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران

پایه های اصلی این سیاست — رهائی از وابستگیهای نظامی و اقتصادی به شرق و غرب — حمایت از کشورهای که برای رهائی از سلطه غرب می جنگند — ضدیت بی پرده با مقاصد جهانگشائی اسرائیل در منطقه — سیاست خارجی جمهوری اسلامی در مقابل رژیم حاکم بر افغانستان — سیاست نزدیکی به سوریه و لیبی — مبارزه مستمر علیه استقرار نفوذ مجدد آمریکا در منطقه خلیج فارس — نزدیکی به کشورهای جهان سوم — مراکز تصمیم گیری در سیاست خارجی جمهوری اسلامی

سیاست خارجی تطبیقی

۲۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سر فصل دروس : (۲۴ ساعت)

بررسی سرچشمه های فرهنگی و عادی رفتار و کردار ملی • ویژگیهای ملی • نقش عوامل
جغرافیائی و تکنولوژیک در شکل دهی سیاست خارجی • عوامل ثابت و متغییر موثر در گزینش
سیاست خارجی • روند تصمیم گیری در سیاست خارجی • سیاست خارجی و نوع رژیم های
حاکم بر کشورها • اندرکنش میان اصول پایه ای نظام بین المللی امروزی و سیاست خارجی
کشورها • بررسی مقایسه ای روند گزینش و کاربرد سیاست خارجی چند کشور مهم • کنش و
واکنش میان سیاست های خارجی

نقش ایدئولوژی در سیاست بین‌الملل

۲۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف در کنار قانون و اخلاق و سنت‌ها، ایدئولوژیها نقش مهمی در روابط بین‌المللی بازی می‌کنند. در این درس نقش برخی از ایدئولوژیهای مهم بعنوان سیستمی از باورها و اصول توجیه‌کننده رفتار سیاسی کشورها در جهان امروزی، دشواریهای پیروی از اصول ثابت ایدئولوژی در جهان پویا، کشمکش‌ها و تضادهایی که گاه بگاه میان منافع ملی و اصول ایدئولوژی پدید می‌آید و اثر تعدیل‌کننده دو جانبه این تعارض‌ها در گزینش پیگیری هدف‌های ملی و برون‌مرزی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سر فصل دروس (۳۴ ساعت)

انتخاب و بررسی جنبه‌های مربوطه ایدئولوژیهای مذهبی یهودی

مسیحی و اسلام و ایدئولوژیهای غیرمذهبی لیبرالیسم، مارکسیسم، ناسیونالیسم فاشیسم

مدیریت بحران‌های بین‌المللی

۲۷

تعداد واحد : ۲۰
نوع واحد : نظری
پیشیناز :
هدف :

هدف از ارائه این درس آشنا ساختن دانشجویان به روش‌ها و ابزار بررسی و مطالعه در عمل بروز ، وجوه تشابه ، تشخیص علائم ، شناخت نحوه مقابله با بحران‌های بین‌المللی می‌باشد .

سرمحل درس : (۲۴ ساعت)

تعریف بحران از دیدگاه روش سیستمیک و روش تصمیم‌گیری ، ارزیابی کلی نظریه‌ها در مورد بحران ، طبقه‌بندی وضعیت‌های بحرانی با استفاده از معمول مکعب بحران به بررسی رابطه بین بحران ، جنگ و انقلاب به بحران و ملاحظات ژئوپلیتیکی به تصمیم‌گیری در بحران و تکنیک‌های برخورد با شرایط بحرانی به برقراری ارتباط در بحران و بلاخره طرح مسائل فرضیه‌ها و قواعد تصمیم‌گیری در وضعیت‌های بحرانی .

در این درس دانشجویان با استفاده از روش‌ها و تکنیک‌های بررسی بحران‌ها موظف است با انتخاب یک یا چند بحران حادث شده در جهان از جنگ دوم به اینطرف نسبت به تجزیه و تحلیل و ارائه آن در سمینار ، بصورت کارانفرادی یا گروهی اقدام نمایند .

شرکتهای چند ملیتی و اقتصاد بین الملل

۲۸

تعداد واحد : ۲
سوع واحد : نظری
پیشیناز :
هدف :
سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

- ۱- تعاریف و مقدمه
- ۲- دلایل وجود شرکتهای چند ملیتی
- ۳- رشد شرکتهای چند ملیتی
- ۴- شرکتهای چند ملیتی و سرمایه گذاری خارجی
- ۵- انواع سرمایه گذاریهای شرکتهای چند ملیتی در کشورهای دیگر
- ۶- افزایش نابرابری در صد و سرمایه
- ۷- منابع مالی تامین کننده سرمایه گذاریهای شرکتهای چند ملیتی
- ۸- نقش انحصارات و شرکتهای چند ملیتی در مبادلات بین المللی
- ۹- شرکتهای بین المللی و رشد اقتصادی در کشورهای توسعه نیافته

الف - مزایا

ب - معایب

ماه تخذ

انرژی و سیاست جهان

۲۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل پروس : (۲۴ ساعت)

اهمیت نفت در اقتصاد و سیاست جهان

فعالیت شرکتهای نفتی برای دسترسی به منابع نفتی عمده جهان

بررسی تغییرات سیاست نفتی قدرتهای بزرگ پس از جنگ جهانی دوم

سالهای فراوانی نفت و سیاست تعیین قیمت ها (۶۰ - ۱۹۴۸)

تاثیر سیاست نفتی قدرتهای بزرگ در کشورهای عمده تولیدکننده نفت

سلاح نفت ، جنگ اکتبر ۱۹۷۳

بحران انرژی

طرح مشارکت شرکتهای نفتی با کشورهای تولیدکننده نفت خلیج فارس

بررسی سیاست افزایش قیمت های نفت از ۱۹۷۳

مکانیزم جذب و داد های نفت کشورهای تولیدکننده خاورمیانه به وسیله غرب

سیاست جهانی نفت از ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۵ و تاثیر آن بر تولیدکنندگان نفت خاورمیانه

نظام نوین اقتصادی

۲۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف :

ترافصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- نظام فعلی جهانی و نابرابری

۲- دلایل وجود نابرابری

الف- مبادلات بین المللی

ب- نظام پولی بین المللی

پ- انحصارات و شرکتهای چند ملیتی

ت- سازمانهای بین المللی

۳- مسایل بوجود آمده بخاطر نابرابری

الف- فقر

ب- گرسنگی

پ- محیط زیست

ت- بهداشت

ج- بدهی ها

۴- پیشنهادات برای کاهش نابرابری

الف- اصلاحات در نظام تجاری

ب- اصلاحات در نظام پولی

پ- همکاریهای بین المللی

ماخذ

بررسی تطبیقی نظام‌های اقتصادی

۲۱

تعداد واحد : ۲

سرع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

بررسی ویژگی‌های عمده سیستم‌های اقتصادی سرمایه‌داری ، سوسیالیسم و مختلط و کارکرد آنها در کشورهای پیشرفته و واپس مانده . سیستم‌های اقتصادی جهانی مطلوب مانند سیستم اقتصادی نوین جهانی .

روابط اقتصادی ایران با جهان خارج از جنگ دوم تا انقلاب اسلامی (الف)

۲۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

مسدوف :

تर्फصل دروس : (۲۴ ساعت)

روابط اقتصاد ایران با جهان خارج از جنگ دوم تا انقلاب اسلامی (ب)

۳۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

مسائل پولی و بانکی بین المللی

۳۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

تئوریهای توسعه نیافته اقتصادی

۲۵

تعداد واحد : ۲

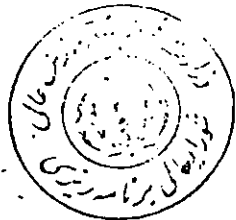
سوء واحد : نظری

پیش از :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : اگرچه گسترش ژرفا و پهنای روابط بین الملل در همه زمینه های مادی و معنوی کاملاً چشمگیر است بجزایر می توان گفت که گسترش روابط اقتصادی میان اعضای جامعه بیش از هر زمینه دیگر بوده است که خود معلول افزایش جمعیت هر کشور و بالا رفتن سطح انتظارات هر فرد می باشد . بدیهی است که در چنین شرایطی هیچ کشوری نمیتواند خود کفائی کامل اقتصادی را بعنوان یک هدف قابل دسترسی در پیش گیرد . هدف این درس ضمن بررسی روابط اقتصادی گوناگون میان اعضای جامعه جهانی عبارتست از رسان دادن تضاد میان منطق سیاسی خود کفائی بخاطر حفظ استقلال عمل و منطق اقتصادی تولید تخصصی بخاطر کارآئی اقتصادی موثرتر که در عمل بسبب وابستگی کشورها بیکدیگر میگردد .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

مشخصات عمده تجارت بین الملل در حال حاضر حجم تجارت بین بلوکهای مختلف عربی ، سیالیست در حال توسعه و ترکیب کالا های تجاری از نظیر سرمایه ای به واسطه ای و مصرفی ، صنعتی ، کشاورزی و خدمات با تاکید بر وضعیت تجارت خارجی ایران - سیاست بازرگانی (حمایت گمرکی و سایر موانع تجاری) - سیاست بازرگانی و کشورهای در حال توسعه - سیاستهای بازرگانی و مبادلات بین المللی ایران - اتحادیه های تجاری - شرکتهای چند ملیتی - امپریالیسم - مسائل پولی جهان (مکانیسم تسویه های بین المللی و بازار ارزها و مداخلات مقامات پولی در بازار ارزها - توان پرداختها و تعادل آن - تحولات سیستم پولی بین المللی نابسامانی های پولی بین المللی - تجزیمو تحلیل طرحهای پیشنهادی برای

بقیه اقتصاد بین المللی — ل

ایجاد نظم نوین پولی — مسائل مالی بین المللی (تجزیه و تحلیل علل ایجاد بانک
توسعه و ترمیم بررسی طرح مارشال و اصل چهارتدوین بررسی تحلیل طرح و پیشنهاد
مربوط به ایجاد نظم اقتصاد نوین بین المللی) •

سازمانهای اقتصادی و پولی بین‌المللی

۲۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشینه :

- هدف درس : آشنا کردن دانشجویان با سازمانهای اقتصادی و پولی بین‌المللی
- سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

الف - سازمانهای بین‌المللی

۱- بانک جهانی

۲- صندوق بین‌المللی پول

۳- گات GATT

۴- UNCTAD مسائل اقتصادی جهان سوم (شمال و جنوب نظم نوین)

ب- سازمانهای منطقه‌ای

بازار مشترک

OECD

Comecan

بازار مشترک سرخ

Eco , RCD

OPEC

OAPEC

ASEAN

سازمانهای حقوقی و قضائی بین المللی

۳۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف درس : آشنا کردن دانشجویان با سازمانهای حقوقی و قضائی بین المللی
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

PeIJ

۱- دادگاه دادگستری دائمی بین المللی

ICJ

۲- دادگاه دادگستری بین المللی ترکیب و صلاحیت

۳- دادگاه اروپائی حقوق بشر

۴- دادگاه دادگستری جوامع اروپائی

۵- دادگاه دائمی داوری بین المللی *

۶- دادگاههای مختلط داوری

۷- کمیسیون حقوق بین الملل ملل

۸- کمیته بین المللی حقوقدانان

تعداد واحد : ۲

سوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

هدف درسی آشنا کردن دانشجویان با فعالیت های متشکل در سطح بین المللی

و منطقه ای در زمینه حفظ صلح و امنیت بین المللی است .

الف - سازمانهای بین المللی

۱- سیستم امنیت و تجمعی در جامعه ملل و منشور ملل متحد

۲- شوراهای امنیت و نقش آن در حفظ صلح و امنیت بنیاد صلح

۳- عملیات حفظ صلح سازمان ملل متحد

ب- سازمانهای منطقه ای

۱- پیمان آتلانتیک شمالی

۲- پیمان ورشو

۳- سازمان کشورهای افریقائی و حفظ صلح منطقه ای

۴- جامعه عرب و وظایف امنیتی آن

۵- بحث درباره سایر سازمانهای منطقه ای که دارای وظایف امنیتی منطقه ای -

میگردد .

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز:

هدف دروس : آشنا کردن دانشجویان با سازمانهای اجتماعی و فرهنگی بین المللی سابقه

همکاریهای بین المللی در زمینه مسائل اقتصادی و اجتماعی

سازمان بین المللی کار (ILO)

یونسکو UNESQO

سازمان بهداشت جهانی (WHO)

سازمان پستی جهانی

سازمان تلگرافی بین المللی

یونیسف

سازمان خواربار و کشاورزی

FAO

سازمان هواپیمایی کشوری بین المللی

ICAO

سازمان دریائی بین المللی

IMO

سازمان انرژی اتمی بین المللی

IAEA

سازمان صلیب سرخ بین المللی

سازمانهای حقوق بشر بین المللی (ملل متحد - اروپا - سازمانهای مستقل)

نقش جمهوری اسلامی ایران در سازمانهای بین المللی

۴۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف دروس : آشنائی دانشجویان با سیاستها ، برداشتها ، مواضع اتخاذ شده و همچنین فعالیتهای جمهوری اسلامی در قبال سازمانهای بین المللی .

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

*****

الف - نگرش جمهوری اسلامی به سازمانهای بین المللی

سازمانهای بین المللی بعنوان يك مجمع بین المللی برای طرح سیاستهای کشور پیش برده اهداف و ایجاد ارتباط با سایر کشورها .

مبارزه با استکبار ، صهیونیسم ، نژاد پرستی

کمک به نهضت های آزادی بخش ، طرح دیدگاههای ج ۱٪ در رابطه با مسائل اقتصادی و اجتماعی ، انرژی ، حقوق بشر جنگ ایران و عراق تدوین و توسعه حقوق بین المللی

ب- مواضع و فعالیتهای ج ۱ در سازمانهای زیر :

اوپک ، انرژی اتمی ، مجمع عمومی سازمان ملل ، یونسکو ، سازمان بین المللی کار ، سازمان همکاریهای اقتصادی ECO ، کنفرانس کشورهای اسلامی ، غیر متعهد

در این بخش بطور عمده از کارشناسان و دست اندرکاران جمهوری اسلامی بعنوان سخنران میهمان دعوت بعمل خواهد آمد .

